

Rektor
Ylva Fältholm

Missiv

2020-08-25
HIG-STYR 2020/77
U2020/03053/UH

Utbildningsdepartementet
u.registrator@regeringskansliet.se

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

Högskolan i Gävle har tagit del av remissen Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet och tackar för möjligheten att besvara denna remiss.

Remissyttrandet har beretts av Inger Helldal och Eva Svensson vid Högskolan i Gävle.

Bifogat presenteras Högskolans remissyttrande.

Med vänlig hälsning

HÖGSKOLAN I GÄVLE

Rektor

Remissyttrande – Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

Högskolan i Gävle ställer sig positiv till att den akademiska friheten som kärnvärde för universitet och högskolor i Sverige lyfts in i Högskolelagen. Att den föreslagna formuleringen är allmänt hållen innebär, som uttrycks i promemorian, att denna viktiga princip fastslås i lag utan att lärosätenas autonomi inskränks.

Att fastställa en principbestämmelse till stöd för den akademiska friheten är en viktig symbolhandling i ett omvärldsklimat där vissa lärosätens autonomi hotas av makthavares politiska agendor. Högskolan instämmer dock med SUHF i att formuleringen i 1 kap 6§ med fördel skulle kunna ändras till ”För högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas”, då Högskolelagen reglerar inte bara lärosätenas utan även statens ansvar för hur högre utbildning bedrivs.

Vi vill vidare förtydliga att Högskolans ställningstagande mot särskild reglering i Högskolelagen i sitt remissvar angående betänkandet *En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan* inte specifikt handlade om tillägget gällande akademisk frihet utan samtliga framlagda förslag samlat.

Vad gäller det livslånga lärandet ställer sig Högskolan bakom principen i sig, men emotsätter sig en reglering i Högskolelagen. I promemorian bedöms en konsekvens av den nya regleringen på sikt kunna vara ett förändrat utbildningsutbud. Detta antyder att skrivningen även om den är allmänt hållen skulle innebära en ökad styrning av lärosätenas arbete. Till skillnad från principbestämmelsen om den akademiska friheten förväntas alltså detta tillägg till högskolelagen innebära en ändrad inriktning av verksamheten och därmed en inskränkning av lärosätenas autonomi. Detta samtidigt som uppgiften enligt promemorian redan ryms inom ramen för lärosätenas uppgift att dimensionera utbildningsutbudet efter studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Högskolan i Gävle ställer sig frågande till att ett tillägg till högskolelagen skulle vara nödvändigt om uppgiften, i enlighet med de argument som lades fram då regleringen gällande fort- och vidareutbildning slopades, redan ingår i befintliga bestämmelser.

Då en förändring av verksamheten mot ett ökat fokus på det livslånga lärandet, utan någon förändring i sektorns ekonomiska ramar, skulle kräva omfördelning av resurser vore styrning genom anslag eller regleringsbrev bättre lämpade som styrmedel än en allmän skrivning i högskolelagen om en sådan förändring är önskvärd.